

Oponentní posudek diplomové práce
“ZÁPADNÍ OKRAJ HISTORICKÉHO JÁDRA MĚSTA”
diplomanta Bc. Jana Jiráska

(1) POSUZOVANÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Posudek byl vypracován k diplomové práci “ZÁPADNÍ OKRAJ HISTORICKÉHO JÁDRA MĚSTA”. Území je vymezeno ulicemi Kolárova, B. Němcové, Na Hrádku, Ruská a tokem Cidliny. Zadání práce diplomantovi uložilo předložit koncepci možného budoucího využití zastavění tohoto území, odrážející vztahy k významným budovám historického jádra, zejména k Jezuitské koleji a tvořící přechod města k řece Cidlině.

(2) OBSAHOVÁ ÚROVEŇ DIPLOMOVÉ PRÁCE - tvůrčí proces, urbanistický návrh

Diplomant prezentuje tvůrčí proces práce v systematických krocích - analýza - koncept - návrh. Obdobný proces ukládá v praxi Stavební zákon profesi architekta při zpracování územně plánovací dokumentace. Ačkoliv je zřejmé, že seznámení se s řešeným územím v požadovaném rozsahu vyžaduje pečlivé studium a jeho prezentace odpovídající rozsah textových a grafických příloh, stejně tak i část tvůrčího procesu konceptu je obdobně náročná. Je na škodu, že v předložené práci je konceptu věnováno minimum prostoru. V konceptu diplomant prezentuje, co má být výsledkem práce, ale není zde jasně definováno proč a jakým způsobem k výsledku dospěl. Abstrahování analýz rovná se jasné koncepci. Nenalezení hranice mezi analýzou a konceptem je drobným prohřeškem předložené práce. Tvůrčí proces je však příkladně doložen genezí pracovních modelů a grafickými přílohami, bohužel znovu bez odůvodnění v textu. Je škoda, že autor, po zevrubném seznámení se s řešeným územím, nepokusil více zhodnotit dosaženou analýzu a hodnotitel si musí tvůrčí proces zpětně s pomocí kapitoly analýz rekonstruovat.

Zásadní pro návrh diplomanta je definice funkčního využití území a strukturování jeho obsluhy. Abstrahovaně lze popsat návrh jako dvě paralelní radiály “obsluhy”. Na jedné straně páteřní ulice Na Hrádku a B. Němcové s automobilovým a pěším provozem, veřejným životem. Na druhé straně pak niva řeky s provozem striktně pěším, soukromým životem a odpočinkem. Obě struktury ohraničují obytné území strukturované do blokové zástavby. Vzniklá regulace hlavního uličního prostoru Na Hrádku - B. Němcové je parafrází na stávající kostru ulic a prostranství obepínajících historické jádro. Kombinací radiálního systému historického jádra po jedné straně a ortogonálního systému navržené zástavby po druhé straně ulice vzniká kultivovaný veřejný prostor, který s pohybem pozorovatele mění měřítko. Na páteřní ulici, náramku obepínajícím jádro, jsou navěšeny korále, veřejná prostranství. Vzniklá kompozice důmyslně umožňuje vizuální kontakt s významnými stavbami. Elegantní je v tomto ohledu prolomení malého náměstí v lokalitě “na Hrádku”, akcentující stávající

technickou "památku" bývalou lednici a v protilehlé ose náměstí bývalou Jezuitskou kolej. Tento urbanistický zásah zdůrazňuje historickou hodnotu místa, které je v textech popsáno jako jedno z prvních lokací města. Zároveň navržená forma volného prostoru zachovává chráněné dálkové průhledy od západu na budovu bývalé Jezuitské koleje a přilehlého semináře. V obdobné logice je regulován prostor u křižovatky s ulicí Fortna, kde zalomení uliční čáry navrhované zástavby akcentuje přístupovou osu na hlavní jičínské náměstí. Dále je podobně zdůrazněn i objekt "špalíčku", který se stává dominantou nově regulovaného malého náměstí v ulici B. Němcové.

Kvalitu prostředí v návrhu neurčují jen veřejné prostory, ale i organizace dopravy. Diplomant navrhuje rozšíření ulice Na Hrádku a ponechání jednosměrného provozu automobilové dopravy s důrazem na plochy zeleně a parkování. Předložené řešení je nadčasové a přispívá k omezení dopravní zátěže v centru města. Mohlo by být sice průkazněji podpořeno koncepčním řešením v širších vztazích, ale tato koncepce je spíše nad rámec požadovaného zadání. Nad sítí automobilové dopravy diplomant umisťuje systematicky síť pěších komunikací, které vhodně navazují na stávající pěší koridory. Příkladem může být návrh propojení od Příkopů k zimnímu stadionu, od Hrádku přes nivu řeky k Tobolce a z Ruské na Vrchu. Diplomant vhodně pracuje i s rozšířením parkovacích ploch v rámci uličních profilů i v podnožích navrhovaných domů. Zvláště zajímavý je, v tomto ohledu, návrh na přemístění plánovaného parkovacího domu u zimního stadionu k hrázi rybníka Kníže. Navržené řešení bezkolizně využívá stávající převýšení hráze pro vjezd a výjezd do obou výškových úrovní stavby a nabízí tak další dopravní spojení s lokalitou u zimního stadionu. Kontroverzní z pohledu ochrany archeologických památek může být umístění parkovacího objektu pod terasu bývalé Jezuitské koleje. Uvažovaný objekt pravděpodobně zasáhne do základů původního městského opevnění.

Navržený urbanismus je čitelný svou jednoduchou formou uspořádanou do tradiční blokové zástavby s hierarchií - obchodní ulice - bydlení - odpočinek. Celá struktura, obepínající jádro, je pak logicky situována svou soukromou stranou k řece Cidlině a odpolednímu oslnění. Diplomant v návrhu neopomněl ani problematiku záplav a naopak ji využil ku prospěchu obyvatel města. Řeka dostává v návrhu dostatečný profil, jak pro svou přirozenou dravost, tak i prostor pro relaxaci v navrženém parku.

Zajímavé řešení, na hranici urbanismu a sociálního plánování, nabízí zpracování okolí vodárenské věže. Rozšířením stávajícího dvora v centru města zakládá diplomant řemeslný inkubátor. Bez ohledu na složitost vypořádání majetkových vztahů, vzniká subtilní prostor, jenž podporuje dlouholetou tradici Jičína, jako města tržního.

Při řešení výškové hladiny zástavby neprokázal diplomant ambice výrazněji zasáhnout do panoramatu města. Na jednu stranu může být zadání na hranici historického jádra svazující, nemuselo by však vést k uniformní hladině zástavby s několika drobnými akcenty situovanými mimo hlavní pohledové osy. Stávající struktura města je v tomto ohledu velice proměnlivá a to i s výraznými dominantami. Tvarosloví střešní krajiny diplomant navrhuje oživit vkládáním střešních teras, které mohou navrženou strukturu pohledově zatraktivnit.

(3) FORMÁLNÍ ÚROVEŇ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Formální grafická úprava návrhu je na velmi dobré úrovni. Pečlivá práce je věnována zvláště kapitole analýzy, včetně jejích grafických příloh. Příkladně a v odpovídajícím rozsahu je zpracována urbanistická situace i digitální model. Méně vypovídající je detail městského interiéru na předložených vizualizacích. Stejně tak případný detail navrhovaných staveb v řezech by mohl lépe přiblížit měřítko záměru. Celkově lze o diplomové práci konstatovat, že množství příloh odpovídá požadavkům a poskytuje dostatečnou oporu pro hodnocení.

(4) SPLNĚNÍ CÍLŮ ZADÁNÍ

Diplomant prokázal, že je schopen samostatně řešit svěřené zadání, a to zvláště s ohledem na velký rozsah řešeného území i s limitující vazbou na městskou památkovou rezervaci. Měřítko navržených staveb jsou úměrná, diplomant projevuje zájem o jednotlivé stávající městské struktury a stavby, pojí je hierarchií vazeb a funkcí a extrahuje propracované struktury města v celek. V předložené práci lze sledovat pozitivní přístup k historii a hodnotám města, což se projevuje citlivým přístupem k jednotlivým analyzovaným problémům i stavbám historického jádra. Zvolený přístup paradoxně správně často končí potřebou zásadní proměny v podobě demolice a nové regulace. Předložená práce bezpochyby prezentuje koncepci budoucího využití lokality, s ohledem na reálný stav prostředí a přináší do města potenciál v podobě nových bytových jednotek, pracovních příležitostí i odpočinku. Nadčasová regulace dopravy v centru města, řešení okolí řeky a akcent na veřejná prostranství vytváří dostatek prostoru pro plnohodnotný život obyvatel města Jičín.

(5) ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ

Předložená diplomová práce vzhledem k rozsahu a obtížnosti úkolu osvědčuje, že diplomant splnil požadavky na udělení odpovídajícího akademického titulu. Předloženou práci proto doporučuji k obhajobě.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem navrhuji klasifikaci “výborně mínus”.

V Jičíně 29.ledna 2014

zpracoval: Ing. arch. Radek Jiránek, Štěpánská 1, 120 00 Praha 2

e-mail: archikultura@gmail.com

tel: 739 243 827